

Jerzy Buzek uczestniczył dziś w gali „Samorządy Rzeczypospolitej – 20 lat Polski w UE”, zorganizowanej przez dziennik „Rzeczpospolita”. Były premier dzielił się swoimi refleksami na temat tych zmian w debacie „Doświadczenia polskiej samorządności 2004-2024”.

Niewątpliwie, na przestrzeni dwóch dekad w UE samorządy odniosły sukces modernizacyjno-rozwojowy, podnosząc znacznie komfort życia mieszkańców w naszych regionach, miastach i wsiach. Dyskusja o samorządności wymaga jednak cofnięcia się do czasów reform ustrojowych, które umożliwiły dzisiejsze sukcesy samorządowców.

Przypomnijmy, że po latach centralnego zarządzania w PRL, w 1989 r. przedstawiciele nowego ustroju rozpoczęli proces odzyskiwania państwa i oddawania go obywatelom poprzez odbudowanie samorządu terytorialnego. Ta decentralizacja miała wyzwolić współodpowiedzialność obywateli za sprawy publiczne. Był to też jeden z postulatów ruchu Solidarności: „Rzeczpospolita Samorządna”.

Rząd Jerzego Buzka wdrożył reformę administracyjną w 1999 r., w ramach której powstało 16 regionów z władzami samorządowymi. Ideą reformy było stworzenie silnych struktur regionalnych, które będą w przyszłości efektywniej wykorzystywać środki unijne i samodzielnie decydować o kierunkach swego rozwoju. I rzeczywiście- jak podkreślano w trakcie gali- od 2004 r. samorządy zrealizowały dziesiątki tysięcy projektów, o łącznej wartości ok. 300 mld zł w każdej dziedzinie życia.

„Rzeczpospolita” przyznała honorowe wyróżnienia samorządom, które najlepiej wykorzystały ten czas. Wręczono łącznie 25 wyróżnień. Aż 15 z nich to nagrody za „Unijne inwestycje 20-lecia. Tytuł „Mistrza Unijnych Środków” (za najwyższą wartość pozyskanych funduszy UE w przeliczeniu na mieszkańca, w zależności do wielkiej gminy) został przyznany: Olsztynowi, miastu Świnoujście oraz gminie Uniejów.

W 2024 r. swoje 20-lecie obchodzi również Ranking Samorządów Rzeczypospolitej, w którym co roku są wybierane najlepsze samorządy pod kątem zrównoważonego rozwoju. Jerzy Buzek jest członkiem Kapituły Rankingu. Z tej okazji wyłoniono liderów 20-lecia Rankingu Samorządów, czyli miasta i gminy, które dotychczas wygrywały zestawienie najczęściej. To odpowiednio w swoich kategoriach – miasto Poznań, Kołobrzeg i Morawica oraz małopolska gmina wiejska Zielonki.

Foto: Fotorzepa, Artur Ettinger